

BJJ/ 26. januar 2000

Notat vedrørende forhåndstegning, Samsø Havvindmøllepark

1. Introduktion

I det følgende er det hensigten at beskrive fordelene ved at igangsætte en forhåndstegning af andele i den kommende havvindmøllepark på Paludans Flak syd for Samsø parallelt med iværksættelsen af fase-2 forundersøgelsen forud for parkens egentlige detailprojektering. Endvidere beskrives de overvejelser, der skal gøres, før forhåndstegningen kan iværksættes. Der inddrages i væsentligt omfang erfaringer fra realiseringen af Middelgrundsprojektet.

2. Tidsfaserne i Samsø havvindmølleparks realisering.

Fase 2 forundersøgelsen forudsættes at kunne iværksættes i marts 2000. Der er afsat 12 måneder til undersøgelsen. Detailprojektering samt udarbejdelse af udbudsmateriale forudsættes at finde sted i perioden marts 2001 til oktober 2001. Kontrakter vedrørende møller samt fundamenter kan indgås i januar 2002 og mølleparken kan herefter åbnes i oktober 2002.

3. Erfaringer fra Middelgrundsprojektet.

Ideen med at gå i gang med tidlig forhåndstegning på Middelgrundsprojektet blev skabt af Københavns Miljø- og Energikontor (KMEK). Overvejelserne var dels af praktisk natur - nødvendigheden af at promovere projektet samt skabe et økonomisk grundlag for en sådan promovering - samt af politisk natur. I forbindelse med sidstnævnte skal det erindres, at der er lagt et kolossalt arbejde i at skabe politisk goodwill omkring Middelgrundsprojektet.

Middelgrundens Vindmøllelaug har forhåndstegnet andele i projektet i ca. 2 år før projektets detailprojektering. Prisen for at forhåndstegne én andel har været 50 kr., og disse penge er blevet anvendt til at promovere projektet, herunder løn til KMEK-medarbejdere, udgifter til annocekampanjer, etc. De 50 kr. pr. andel er så at sige tabt for den enkelte, der har forhåndstegnet.

Der skal ideelt tegnes andele for 20 MW i Middelgrundens Vindmøllelaug. Det har i praksis vist sig at være en stor udfordring. Der kan gisnes om mange grunde til dette, men under alle omstændigheder erkendes det i dag, at var ideen med den tidlige proces vedrørende

forhåndstegning ikke iværksat, så må det anses for en umulighed at fuldtegne møllelaugets maksimalt 10 møller inden for den afsatte tidsramme.

En væsentlig barriere med hensyn til at få tegnet andele i projektet har vist sig at være manglende klarhed omkring risiko og hæftelse. Middelgrundens Vindmøllelaug hæfter for alle 10 møller, og med den valgte juridiske konstruktion er der tale om solidarisk hæftelse. Denne risiko minimeres ved at undgå gæld i projektet. Den typiske private småsparer lever med en sådan minimal risiko, men dette er ikke tilfældet for den typiske virksomhed. Såfremt en virksomhed deltager i aktiviteter, der kræver solidarisk hæftelse, vil det give anledning til revisorpåtegning. Af denne grund har en række virksomheder i hovedstadsområdet undladt at engagere sig i Middelgrundsprojektet.

På trods af den iværksatte forhåndstegning, har Middelgrundens Vindmøllelaug undervurderet de komplikationer, der er opstået med hensyn til at fuldtegne projektet, ikke mindst for så vidt angår involvering af det private erhvervsliv. Situationen kunne formentlig have været undgået ved at opdele projektet i nogle mindre, logiske enheder med juridisk status tilpasset den gruppe parter man fra laugets side ønskede at appellere til. Det skal erindres om, at Middelgrundens Vindmøllelaug i særklasse er verdens største møllelaug, og at der alene af denne grund har skullet betrædes nye stier. Samsø Havvindmøllepark vil dog være endnu større målt i MW end Middelgrundens laugsdel.

Erfaringerne fra Middelgrunden tilsiger, at der i relation til Samsø-projektet i så tidlig en fase som muligt skaffes et overblik over de juridiske komplikationer, som tegning af andele til projektet indebærer. Dette kan og bør ske parallelt med, at forskellige interesseparter forhåndstegner i projektet.

4. Flere ejergrupper i Samsø havvindmøllepark.

Den stramme tidsplan for Samsø-projektets realisering tilsiger, at der gøres en solid indsats i så tidlig en fase som muligt med hensyn til mølleparkens ejerskab. Såfremt sådanne forhold ikke i det væsentlige er afklaret - herunder skabt et overblik over parter bag projektet - når fase 2 forundersøgelsens konklusioner foreligger, vil det ikke være muligt at iværksætte projektets detailprojektering i umiddelbar forlængelse af forundersøgelsen. Der vil tvært imod opstå et vacuum, som kan skabe en fundamental usikkerhed omkring projektets realisering.

Den mest operative måde at sikre fremdriften i projektets realisering, samt at skabe klare rammer for juridiske og økonomiske aspekter omkring forskellige grupperingers ejerskabsforhold i forbindelse med mølleparken, vil være at iværksætte målrettet forhåndstegning parallelt med fase 2 forundersøgelsen. Hermed undgås overraskelser af den type, som ovenfor er beskrevet vedrørende den endelige tegning for Middelgrundsprojektet.

Det er hensigten, at Samsø Havvindmøllepark skal have så stærk en lokal forankring som muligt. Det opnås på den ene side ved at motivere flest mulige parter med relation til Samsø i at tage del i mølleparkens ejerskab, og på den anden side ved at etablere en

lokal organisation - evt. udbygge Samsø Energiselskab - til at sikre parkens drift og vedligeholdelse.

Selv den største indsats med hensyn til at sikre lokalt ejerskab af mølleparken vil realistisk set ikke kunne udvirke fuldt lokal ejerskab. Således har Middelgrundens Vindmøllelaug også i tegningens senere faser appelleret til potentielt interesserede parter på landsplan via annoncekampagner i de landsdækkende aviser. Det foreslås derfor at arbejde med en model, hvor der satses på at forhåndstegne 50 pct. på selve Samsø og 50 pct. uden for øen.

Det er nærliggende at opdele ejerskabet i logiske grupperinger og således i juridisk forstand tale om flere projekter. Dette vil samtidig fordrer en overbygning over projektet til at varetage styringen af de fælles udgifter i forbindelse med det samlede projekts realisering, nettilslutning og formentlig efterfølgende drift og vedligeholdelse.

De enkelte grupperinger omfatter:

- Privat deltagelse via småsparere
- Virksomheder
- Offentlige myndigheder
- Almene boligselskaber, som har tilkendegivet interesse i ejerskab

En forhåndstegning bør tilpasses de enkelte målgrupper, således at de forskelligartede interesser og problemkomplekser kan tilgodeses.

Parkens samlede produktionskapacitet, formentlig 10 møller á 2-2,5 MW, kan i en forhåndstegningsfase kvoteopdeles, for eksempel således:

- Privat deltagelse via småsparere: 6 MW
- Virksomheder: 6 MW
- Offentlige myndigheder: 5 MW
- Almene boligselskaber, som har tilkendegivet interesse i ejerskab: 5 MW

5. Forhåndstegningens forudsætninger.

I forhold til processen omkring Middelgrundsprojektets realisering tæller det til Samsø-projektets fordel, at der fra starten er stor politisk goodwill omkring Samsø-projektet. Samtidig må den igangværende udvikling omkring de såkaldt grønne beviser i Danmark formodes at medvirke til at drive tegningsprocessen, omend der - i det mindste for øjeblikket - eksisterer stor usikkerhed omkring de fremtidige afregningspriser.

Tegningen af Samsø-projektet vil være underlagt en række begrænsninger, herunder:

- at hver dansker som privatperson ikke må eje mere end 30 vindmølleandele;
- at virksomheder ikke må eje vindmøllekapacitet, der overstiger 150 pct. af egetforbruget;

- at almene boligselskaber i henhold til gældende regler omkring de såkaldte sideaktiviteter ikke må eje vindmøller og andele heri.

Hertil kommer de vidt forskellige juridisk/økonomiske rammer (herunder skatteforhold), som de potentielt interesserede parter er underlagt.

For den privatejede kvote kan der hensigtsmæssigt etableres et vindmøllelaug på samme grundlag som er gældende for en lang række andre danske vindmølleprojekter.

For den virksomhedsejede kvote skal ejerskabet have form af et A/S med begrænset hæftelse.

Offentlige myndigheder har typisk produktionsvirksomhed udskilt i egne virksomheder og må formodes at etablere en særlig konstruktion omkring ejerskab af vindmøller, således at solidarisk hæftelse undgås.

Med hensyn til almene boligselskaber gælder det for øjeblikket, at evt. ejerskab til vindmølleandele vil gælde den enkelte lejer og ikke boligforeningen som sådan. By- og Boligministeren har dog i et samråd for nylig erklæret at ville arbejde for en ændring i almene boligorganisationers sideaktiviteter, således at sådanne organisationer for fremtiden får mulighed for at eje og drive vindmøller. Tidsaspektet taget i betragtning må det formodes, at en kvote af Samsø Havvindmøllepark tiltænkt almene boligselskaber vil blive ejet af enkeltafdelinger, som således hæfter for ejerskabet. Den samlede kvote til denne kategori må forventes organiseret på A/S-basis.

Uanset ejerkonstruktion for de enkelte kvoter tænkes forhåndstegningen opdelt i andele på en produktion svarende til 1000 kW-timer. Prisen for forhåndstegning sættes til 50 kr. pr. andel. Det indkomne beløb skal dække udgifter til projektets promovering og er i princippet tabt for den forhåndstegnende part.

6. Forhåndstegningens angrebsmåde.

Der etableres et samarbejde mellem Samsø Energiselskab/ Samsø Energikontor på den ene side, og Green Globe Int. på den anden side. De to parter deler som udgangspunkt (50/50) arbejdsbyrde og indkomne midler til dækning heraf. Af de indkomne midler dækkes ligeledes udgifter til udarbejdelse af promitionmateriale, frankering, evt. annoncering etc.

Der udarbejdes foldere af samme art som for Middelgrundsprojektet til brug for projektets promovering. Folderne tilpasses den enkelte målgruppe, og der vedhæftes et girokort til brug for indbetaling til forhåndstegning.

Folderne gennemgår kort og journalistisk de temaer, der er relevante for forhåndstegningen, d.v.s.:

- En præsentation af Samsø som vedvarende energikilde i sammenhæng med dansk energipolitik;

- En beskrivelse af det kommende system med grønne beviser - pligter og muligheder;
- En præsentation af havvindmølleprojektet, dets miljøforhold, de visuelle forhold og dets økonomi;
- En beskrivelse af de igangværende forundersøgelser;
- En beskrivelse af det forventede organisatoriske set-up omkring havvindmølleparken;
- En beskrivelse af fortegningens forudsætninger;
- Kort om juridiske (hæftelses-) forhold m.v. for den enkelte målgruppe.

Green Globe Int. udarbejder udkast til de enkelte foldere.

Folderne husstandsomdeles på Samsø og omdeles i øvrigt til relevante parter inden for de nævnte målgrupper. Udgangspunktet for projektets promovering er - som tidligere nævnt - projektets lokale forankring. Det vil senere i forløbet blive diskuteret i hvilket omfang der kan blive behov for at iværksætte en bredere kampagne, jfr. Middelgrundsprojektet.

Kampagnen tilstræbes iværksat fra maj 2000. Det bemærkes, at ansøgningen til Energistyrelsen vedrørende forundersøgelsens fase 2 indeholder analyser af forhold, der endeligt skal fastlægge vindmølleparkens ejerkonstruktion. Fortegningen vil i denne forstand ske på et foreløbigt grundlag. Dette er i det hele en indbygget forudsætning i og med, at vindmølleparken ikke kan principgodkendes før den afsluttede VVM-redegørelse.

Det bemærkes endvidere, at Green Globe Int. arbejder på en EU-ansøgning, der har til formål at skaffe midler til en forhåndstegning af havvindmølleparken under den forudsætning, at ejerskabskredsen omkring havvindmølleparken etablerer en fond, der har til formål at medvirke til finansieringen af et konverteringsprogram fra bezindrevne til eldrevne køretøjer på Samsø. Fondens formål kan således også ses i sammenhæng med den tidligere fremsatte idé om etableringen af såkaldt 'grønne transportbeviser' i forbindelse med havvindmølleparken.

Det skal endelig bemærkes, at den forventede bevilling fra Energistyrelsen til fase 2 forundersøgelsen også - med erfaringer fra Middelgrunden - kan anvendes til generel promovering af projektet, herunder trykning samt omdeling af informationsmateriale.